

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern Consumer Barometer

1998, heinäkuu – juli – July

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries: Pertti Kangassalo, Pellervo Marja-aho

Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör – Statistical director in charge: Markku Suur-Kujala

Kuluttajien mielialat korkealla

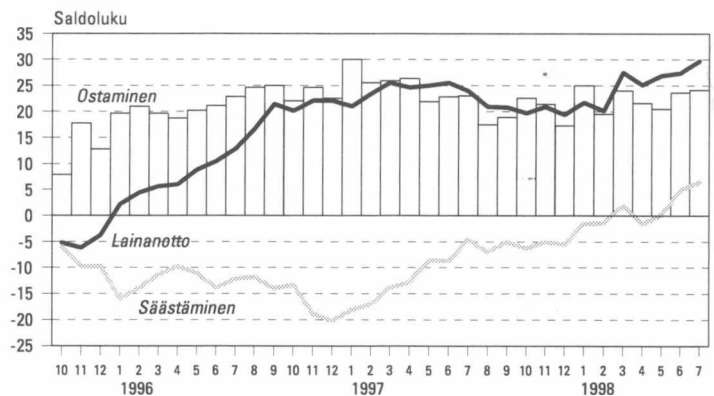
Kuluttajien luottamus suotuisaan talouskehitykseen vahvistui edelleen heinäkuussa. Kuluttajien tyytyväisyyttä mittaava luottamusindikaattori oli 16,9 eli 1,2 yksikköä korkeampi kuin kesäkuussa. Viimeisen vuosikymmenen aikana luottamus talouteen on ollut hieman vahvempaa vain huhtikuussa 1997. (Kuvio 5, s. 5)

Kuluttajien arviot maan talouskehityksestä paranivat heinäkuussa. Kuusi kymmenestä vastaajasta arvioi maan talouden kohentuneen vuoden takaisesta ja neljä kymmenestä uskoi sen paranevan myös seuraavan vuoden aikana. Vajaa puolet vastaajista odotti maan talouden pysyvän ennallaan seuraavan vuoden aikana. Työtömyyden vähenemiseen luotti kuusi kymmenestä. Seitsemän kymmenestä arvioi oman taloutensa säilyvän ennallaan ja vajaa neljännes vastaajista uskoi sen yhä paranevan. Vain kuudella sadasta oli kielteinen näkemys oman tai maan talouden tulevaisuudesta.

Suomalaisten kuluttajien talousnäkemykset ovat kansainvälisesti verrattuna hyvin valoisia. Toukokuussa EU-maista vain Alankomaissa ja Irlannissa talouden kehitykseen suhtauduttiin luottavaisemmin kuin Suomessa. EU-maiden keskimääräinen luottamusindikaattori on vähitellen kohonnut, mutta oli toukokuussa yhä negatiivinen, -3. (Kuvio 6, s. 5)

Kotitalouksien rahatilanne oli heinäkuussa ennallaan. 39 prosenttia vastaajista ilmoitti tulojensa ja menojensa menneen tasan. Noin puolet kotitalouksista oli kyennyt säästämään rahaa. 3 prosenttia oli joutunut turvautumaan säästöihinsä ja 3 prosenttia tekemään velkaa. Yli puolet vastaajista piti ajankohtaa hyvänä säästämiseksi ja kaksi kolmasosaa kaikista vastaajista aikoi säästää seuraavan vuoden aikana.

Kuluttajien arvio ostamisen, säästämisen ja lainanoton edullisuudesta
Myönteisten ja kielteisten arvioiden %-osuuksien erotus (saldoluku)

Kuluttajien lainanottoaiheet ovat hieman lisääntyneet viime kuukausina. Heinäkuussa 14 prosenttia vastaajista aikoi ottaa lainaa vuoden sisällä. Näistä 36 prosenttia suunnitteli kestotavaroiden ostamista lainarahalla. 16 prosenttia aikoi sijoittaa lainan omakotitaloon tai muuhun kiinteään omaisuuteen ja 15 prosenttia asunto-osakkeeseen. 71 prosenttia kaikista vastaajista piti heinäkuussa lainanottoa edullisena.

Vajaa puolet vastaajista piti ajankohtaa edullisena kestotavaroiden hankkimiseen. Ostoaikomukset olivat suunnilleen vuoden takaisella tasolla. Asunnon ostamista seuraavan 12 kuukauden aikana suunnitteli 5 prosenttia ja auton ostoa puolen vuoden kuluessa 9 prosenttia kotitalouksista. 36 prosenttia vastaajista aikoi tehdä lomamatkan ulkomaille seuraavan puolen vuoden aikana. Ensi vuoden heinäkuun inflaatiovauhdiksi kuluttajat ennustivat 1,7 prosenttia.

Sisällys – Innehåll – Contents

Kuviot

1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranevista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)
2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranevista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)
3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Vähentymistä ja kasvua odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)
4. Kotitalouksien arvio kuluttajahintojen vuosimuutoksesta kuukausittain (prosenttia)
5. Kuluttajien luottamusindikaattori. Suomi
6. Kuluttajien luottamusindikaattori. EU-maat

Figurer

1. Förväntingar om det egna hushållets ekonomiska situationen under de närmaste 12 månaderna (nettotal)
2. Förväntningar om den ekonomiska situationen i Finland under de närmaste 12 månaderna (nettotal)
3. Förväntningar om arbetslösheten i Finland under de närmaste 12 månaderna (nettotal)
4. Förväntningar om den månatliga förändringen av konsumentpriser på årsnivå (procent)
5. Consumer Confidence Indicator. Finland
6. Consumer Confidence Indicator. EU-länderna

Figures

1. Expectations of own household's financial situation during the next 12 months (characteristic value)
2. Expectations of economic situation in Finland during the next 12 months (characteristic value)
3. Expectations regarding unemployment in Finland during the next 12 months (characteristic value)
4. Expectations of monthly year-on-year change in consumer prices (percent)
5. Consumer Confidence Indicator. Finland
6. Consumer Confidence Indicator. EU: Member States

Taulukot

1. **Oma talous, mennyt vuosi**
Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.
2. **Oma talous, tuleva vuosi**
Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.
3. **Suomen talous, mennyt vuosi**
Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.
4. **Suomen talous, tuleva vuosi**
Millainen on Suomen taloudellisen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.
5. **Elinkustannukset nyt**
Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia.
6. **Kuluttajahinnat vuoden kuluttua**
Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.
7. **Työttömyyden kehitys**
Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia.
8. **Ostamisen edullisuus**
Onko ajankohta otollinen kestotavaroitten ostamiseen? Prosenttia.

Tabeller

1. Hushållets ekonomiska situation jämfört med för 12 månader sedan. Procent.
2. Hushållets ekonomiska situation de närmaste 12 månaderna. Procent.
3. Ekonomiska situationen i Finland jämfört med för 12 månader sedan. Procent.
4. Ekonomiska situationen i Finland de närmaste 12 månaderna. Procent.
5. Levnadkostnadernas nivå jämfört med för 12 månader sedan. Procent.
6. Prisutvecklingen de närmaste 12 månaderna framåt. Procent.
7. Antalet arbetslösa i Finland efter ett år. Procent.
8. För närvarande fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Procent.

Tables

1. The financial situation of the household now compared with 12 months ago. Percent.
2. The financial situation of the household during the next 12 months. Percent.
3. The economic situation in Finland now compared with 12 months ago. Percent.
4. The economic situation in Finland over the next 12 months. Percent.
5. The cost of living now compared with 12 months ago. Percent.
6. The price trend during the next 12 months. Percent.
7. The number of unemployed after the next 12 months. Percent.
8. Favourable to purchase capital goods now. Percent.

9. Rahankäytön vertailu

Paljonko rahaa käytätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edell. 12 kuukauteen? Prosenttia.

10. Säästämisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen säästäseen? Prosenttia.

11. Säästämismahdollisuudet

Pystyttkö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

11b. Säästämisen syyt

Mitä varten säästät? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

11c. Säästöjen sijoitusmuodot

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

12. Kotitalouden rahatilanne

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia.

13. Auton osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia.

13b. Uusi vai käytetty auto?

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia.

14. Asunnon osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia.

15. Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana. Prosenttia.

16. Lainanoton edullisuus

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia.

17. Lainanottoaikeet

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

18. Lainojen käyttötarkoitukset

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

19. Kuluttajien luottamusindikaattori

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo.

9.

Pengar använda för köp av kapitalvaror de närmaste 12 månaderna jämfört med de senaste 12 månaderna. Procent.

10.

För närvarande fördelaktigt att spara. Procent.

11.

Hushållets möjlighet att spara under de närmaste 12 månaderna. Procent.

11b.

För vilket ändamål tänker ni använda era besparingar? Procent av hushåll som ämnar spara.

11c.

I vilket alternativ kommer ni att placera de medel som sparas. Procent av hushåll som ämnar spara.

12.

Beskrivning av hushållets nuvarande penning situation. Procent.

13.

Tänker ni köpa eller byta personbil under de närmaste 6 eller 24 månaderna. Procent.

13b.

Tänker ni köpa en ny eller en begagnad bil? Procent.

14.

Planer på att skaffa ägarbostad, byta ägarbostad eller bygga eget hus under de närmaste ett eller två år? Procent.

15.

Tänker ni under de närmaste 6 månaderna använda pengar för nedannämnda dyra saker eller förnödenheter. Procent.

16.

För närvarande fördelaktigt att ta lån. Procent.

17.

Tänker ni ta lån under de närmaste 12 månaderna. Procent.

18.

För vilket ändamål tänker ni ta lån? Procent.

19.

Consumer Confidence Indicator (CCI) är medelvärdet av fem netttotal som visas på tabellen.

9.

The amount of money to be spent on purchases of capital goods over the next 12 months compared with the last 12 months. Percent.

10.

Favourable time to save now. Percent.

11.

The household possibilities to save over the next 12 months. Percent.

11b.

For what purpose are you going to use savings? Percent of the households intending to save.

11c.

Which of the following forms you will use to invest your savings. Percent of the households intending to save.

12.

The present financial situation of the household. Percent.

13.

Plans to purchase or change a car within the next 6 or 24 months. Percent.

13b.

Plans to buy a new car or a used car. Percent.

14.

Plans to purchase or change a flat or build a house within the next one or two years. Percent.

15.

Are you going to purchase some major items or goods belonging to following expenditure groups during the next 6 months? Percent.

16.

Favourable time to raise a loan at present. Percent.

17.

Are you planning to raise a loan during the next 12 months. Percent.

18.

For which purpose are you going to raise a loan?

19.

CCI is the average of five characteristic values shown in the table.

Katsaus

Kotitalouksien oma talous

Kotitaloudet arvioivat 1980-luvun lopulla taloutensa paranevan vastakin. Optimismi väheni kun kansantalouden kasvu vuonna 1990 pysähtyi. Lama ja työttömyys laskivat mielialoja 1990-luvun alkuvuosina edelleen. Pahimmillaan vuonna 1993 joka neljäs kotitalous arvioi oman taloutensa muuttuvan huonommaksi seuraavan vuoden aikana. Vuonna 1994 Suomen talouskehitys kääntyi kasvuun. Kotitaloudet arvioivat sen myötä myös oman taloutensa paranevan. Arvioita mittaava saldoluku on vuoden 1996 puolivälistä lähtien ollut +6:sta +10:een.

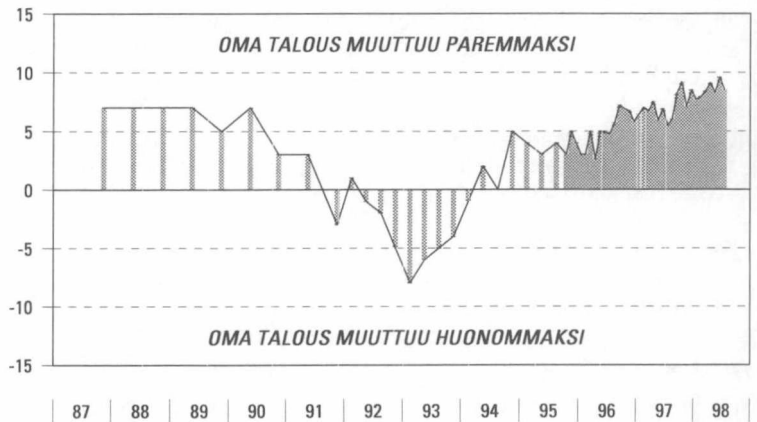
Suomen taloudellinen tilanne

Suomen yleinen talouskehitys oli 1980-luvun jälkipuoliskolla niin hyvä, että kuluttajat arvelivat sen jatkossa pakostakin hidastuvan. Vuoden 1989 lopussa talouden näkymät huononivat ja kotitalouksien arviot kansantalouden kehityksestä heikkenivät selvästi. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja kuluttajien arviot synkkenivät edelleen. Talous joutui lamaan, jonka syvyys ja pituus yllätti monet. Vuonna 1992 kuluttajat arvelivat talouden kääntyvän nousuun, mutta alamäki jatkui. Laman pohja saavutettiin vuoden 1993 alkupuolella ja varovainen kasvu alkoi kolmannella neljänneksellä. Vuosina 1994 ja 1995 odotukset olivat erittäin myönteisiä. Vuoden 1996 alkupuolella kuluttajien arviot talouskehityksestä huononivat väliaikaisesti. Keväällä 1997 arvioita mittaava saldoluku ylitti +20, mutta on sitten laskenut vähitellen muutaman yksikön.

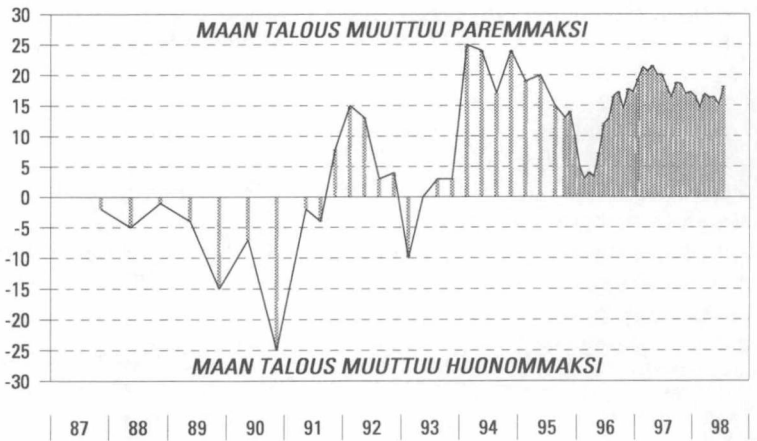
Työttömyys

Työttömien lukumäärä oli 1980-luvulla pitkään 140 000:n tuntumassa. Vuodesta 1987 lähtien työttömyys laski parissa vuodessa kolmanneksella ja vuonna 1989 kuluttajat arvelivat hyvän kehityksen jatkuvan. Näin ei kuitenkaan käynyt. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja työttömyys alkoi kasvaa. Seuraavien kolmen lamavuoden aikana työttömien määrä kasvoi lähesle puolta miljoonaa ja kuluttajien arviot pysyivät synkkinä. Kun talous vuonna 1994 lähti kasvuun, heräsi kuluttajien optimismi. Työttömyyden uskottiin selvästi vähenevän. Alkuvuodesta 1996 kuluttajien arviot olivat varovaisempia kuin kahtena edellisenä vuonna. Sen jälkeen ne ovat parantuneet. Työttömyyden uskotaan vähenevän mutta ei kovin nopeasti.

Kuvio 1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranomista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

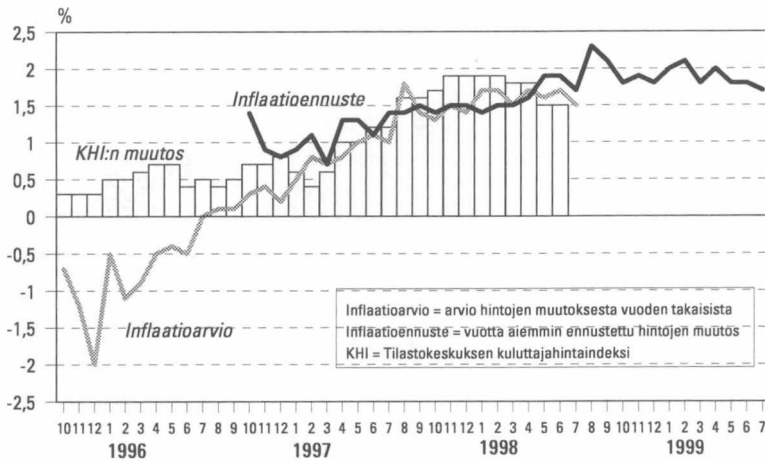
Kuvio 2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranomista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

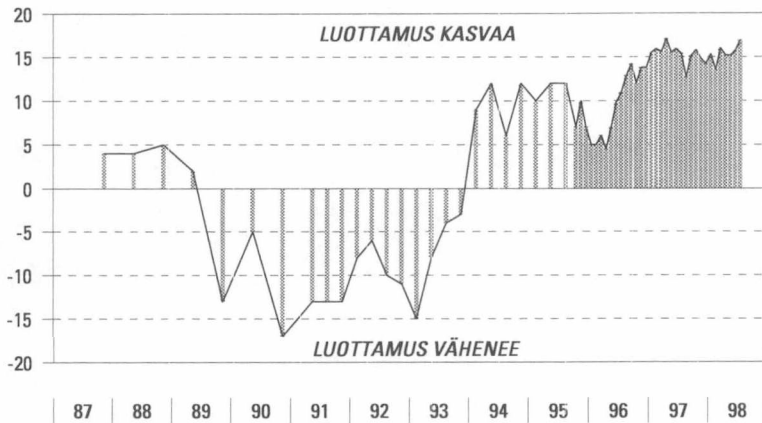
Kuvio 3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Kasvua ja vähenemistä odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

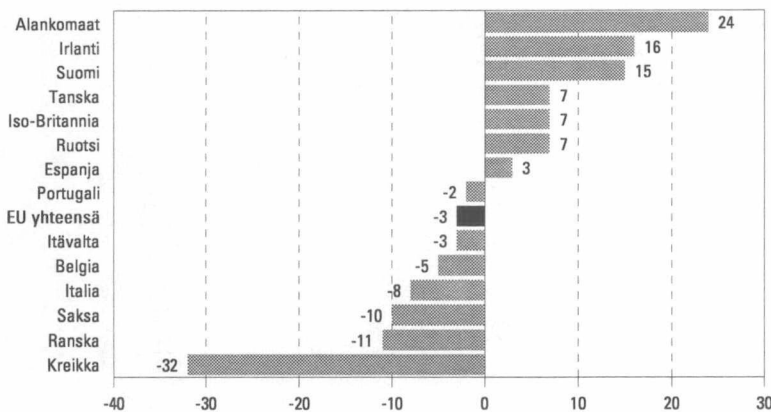
Kuvio 4. Kotitalouksien arvio kuluttajahintojen vuosimuutoksesta kuukausittain (prosenttia)

Kuvio 5. Kuluttajien luottamusindikaattori (indikaattorin pisteluku)

Kuvio 6. Luottamusindikaattori EU-maissa, toukokuu 1998

LÄHDE: European Commission: *European Economy, Supplement B, No 6-1998, Table 4*

Kuluttajahinnat

Kuluttajilta tiedustellaan arviota myös kuluttajahintojen kehityksestä. Vastajilta kysytään, kuinka monta prosenttia hinnat ovat nousseet tai laskeneet verrattuna 12 kuukauden takaiseen tilanteeseen (inflaatioarvio). Vastajia pyydetään lisäksi ennustamaan hintojen muutosvauhtia vuoden kuluttua (inflaatioennuste).

Vuoden 1995 lopulla kuluttajat arvioivat hintatason keskimäärin jopa laskeneen yhdestä kahteen prosenttia vuoden takaisesta. Arvioihin vaikutti paljon elintarvikkeiden halpeneminen lähes kymmenellä prosentilla vuonna 1995. Vuoden 1997 alkuun mennessä kuluttajien arviot olivat asettuneet hyvin lähelle kuluttajahintaindeksin pistelukuja. Samalla tavalla inflaatioennusteet olivat osuvia vuonna 1997. Kuluttajat odottavat inflaation pysyttelevän ensi vuonnakin vajaassa kahdessa prosentissa.

Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien talousasioihin liittyvät mielialat olivat 1980-luvun loppupuolella myönteisiä. Kansantalouden kääntyminen lamaan heikensi mielialoja, jotka olivat pitkään pessimistiset. Maan talouskasvu nosti kuluttajien mielialoja vuonna 1994. Alkuvuodesta 1996 mielialat laskivat, ja luottamusindikaattorin arvo vaihteli +5:n molemmin puolin. Sen jälkeen mielialat ovat nousseet. Viime kuukausina luottamusindikaattorin arvo on ollut runsaat +15.

Luottamusindikaattori EU-maissa

Suomalaisten kuluttajien talousnäkemykset ovat kansainvälisesti verrattuna hyvin valoisat. EU-maista vain Alankomaissa ja Irlannissa on talouden kehitykseen suhtauduttu viime kuukausina luottavaisemmin kuin Suomessa. Useissa Keski- ja Etelä-Euroopan suurissa maissa kuluttajien näkemykset ovat hyvin kielteisiä. EU-maiden keskimääräinen luottamusindikaattori on kuitenkin vähitellen kohonnut mutta on edelleen negatiivinen.

EU:n komission kuukausittain julkaisemat indikaattoriluvut lasketaan kausitasoitetuista sarjoista. Tästä poikkeuksena ovat Ruotsi ja Itävallan luvut, jotka siten ovat vain suuntaa antavia.

Taulukot

■ Taulukko 1: Oma talous, mennyt vuosi

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	3,5	19,2	63,1	10,6	2,9	0,8	4,9
1997 / 7	3,2	18,9	63,9	10,6	2,7	0,8	4,6
1997 / 8	2,5	18,1	64,1	12,1	2,5	0,6	3,0
1997 / 9	3,1	18,3	64,3	11,0	2,9	0,4	3,9
1997 / 10	3,3	18,8	62,5	10,8	3,8	0,8	3,5
1997 / 11	3,1	20,1	61,9	11,9	2,5	0,6	4,7
1997 / 12	3,3	19,2	62,1	11,7	2,9	0,7	4,2
1998 / 1	3,0	17,6	64,4	11,8	2,8	0,4	3,1
1998 / 2	3,5	16,8	63,9	12,4	2,7	0,5	2,9
1998 / 3	3,6	20,1	62,4	11,3	2,0	0,6	6,0
1998 / 4	2,9	20,3	61,9	11,4	3,1	0,5	4,2
1998 / 5	3,5	20,4	61,1	11,8	2,8	0,5	5,0
1998 / 6	3,2	21,4	62,1	10,1	2,5	0,6	6,4
1998 / 7	3,1	18,6	66,2	9,6	2,2	0,4	5,5

■ Taulukko 2: Oma talous, tuleva vuosi

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	2,6	18,9	66,0	7,0	1,7	3,8	6,9
1997 / 7	1,8	18,4	66,2	8,6	1,2	3,8	5,5
1997 / 8	2,3	19,2	64,6	8,9	1,5	3,5	6,0
1997 / 9	2,1	20,8	65,1	7,0	0,8	4,3	8,2
1997 / 10	3,0	22,0	63,0	7,0	1,2	3,7	9,2
1997 / 11	2,4	19,5	65,5	7,7	1,2	3,7	7,1
1997 / 12	3,1	19,9	64,7	7,8	0,7	3,8	8,5
1998 / 1	2,4	21,4	63,4	8,4	1,1	3,3	7,7
1998 / 2	2,8	21,4	63,1	8,3	1,5	2,9	7,9
1998 / 3	2,5	21,8	64,1	8,0	1,0	2,6	8,4
1998 / 4	3,0	23,1	60,7	8,5	1,2	3,5	9,1
1998 / 5	2,7	20,7	64,1	8,3	0,6	3,6	8,3
1998 / 6	2,4	22,0	65,5	5,8	0,8	3,4	9,6
1998 / 7	2,3	20,2	68,3	5,8	1,0	2,4	8,5

■ Taulukko 3: Suomen talous, mennyt vuosi

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	2,9	51,4	35,4	5,7	0,9	3,7	24,9
1997 / 7	2,8	53,2	33,6	5,3	0,7	4,5	26,0
1997 / 8	2,7	45,6	38,7	8,2	1,0	3,8	20,4
1997 / 9	3,8	52,3	33,4	5,9	1,0	3,6	26,0
1997 / 10	2,9	52,6	34,8	5,5	1,2	2,9	25,2
1997 / 11	3,3	48,1	38,5	5,9	0,5	3,7	23,9
1997 / 12	2,9	51,9	33,6	7,3	1,4	2,9	23,7
1998 / 1	2,8	51,0	35,7	6,7	0,6	3,2	24,4
1998 / 2	2,7	49,2	36,8	6,8	1,3	3,1	22,6
1998 / 3	3,3	51,1	35,7	6,4	1,0	2,4	24,6
1998 / 4	3,5	51,1	35,2	6,9	0,8	2,6	24,9
1998 / 5	3,1	52,4	35,8	4,9	0,9	2,9	25,9
1998 / 6	3,0	49,0	38,5	5,4	1,2	2,9	23,6
1998 / 7	3,4	54,7	34,3	3,6	0,6	3,5	28,3

■ Taulukko 4: Suomen talous, tuleva vuosi

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	1,5	44,5	41,9	6,0	0,6	5,6	20,1
1997 / 7	1,2	41,8	44,4	6,9	0,6	5,2	18,1
1997 / 8	1,2	40,4	44,3	8,5	0,7	4,8	16,4
1997 / 9	0,8	44,1	42,0	6,5	0,9	5,7	18,7
1997 / 10	0,6	44,4	41,6	7,5	0,4	5,5	18,6
1997 / 11	0,9	40,0	46,0	7,1	0,6	5,4	16,9
1997 / 12	0,8	42,5	42,4	8,1	0,8	5,4	17,2
1998 / 1	0,9	42,1	42,6	9,5	0,6	4,3	16,5
1998 / 2	1,0	39,6	43,4	10,8	0,7	4,5	14,7
1998 / 3	1,1	42,3	41,4	9,0	0,8	5,3	16,9
1998 / 4	1,1	41,5	40,7	9,6	0,8	6,3	16,3
1998 / 5	0,8	40,1	45,4	8,1	0,4	5,2	16,4
1998 / 6	0,7	38,5	46,4	8,4	0,7	5,2	15,1
1998 / 7	0,7	41,3	46,6	5,3	0,7	5,3	18,1

■ Taulukko 5: Elinkustannukset nyt

Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin paljon korkeammat"	"melko paljon korkeammat"	"hieman korkeammat"	"yhtä korkeat"	"alemmat"	"ei osaa sanoa"	Hintojen muutos arvioitu %	KHI %
1997 / 6	0,9	18,9	17,6	53,1	6,7	2,8	1,1	1,2
1997 / 7	1,0	17,5	16,3	54,0	7,2	4,0	1,0	1,2
1997 / 8	2,0	25,6	20,1	45,0	3,9	3,3	1,8	1,6
1997 / 9	0,9	24,5	20,4	46,8	4,2	3,2	1,4	1,6
1997 / 10	1,0	20,8	19,2	51,5	4,4	3,1	1,3	1,7
1997 / 11	1,0	21,4	23,4	47,1	4,2	3,0	1,5	1,9
1997 / 12	0,9	22,5	21,5	47,6	4,8	2,7	1,4	1,9
1998 / 1	1,1	27,0	23,1	42,6	3,1	3,1	1,7	1,9
1998 / 2	0,6	28,5	22,8	42,3	3,2	2,6	1,7	1,9
1998 / 3	0,9	25,4	21,1	46,4	3,5	2,7	1,5	1,8
1998 / 4	1,1	24,0	26,8	43,2	3,1	1,8	1,7	1,8
1998 / 5	0,8	22,9	24,5	45,6	3,3	2,9	1,6	1,5
1998 / 6	0,7	25,3	23,1	45,2	3,3	2,4	1,7	1,5
1998 / 7	0,6	21,0	24,3	47,3	2,9	3,8	1,5	..

■ Taulukko 6: Kuluttajahinnat vuoden kuluttua

Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"nousevat nopeammin kuin nyt"	"nousevat samaa vauhtia kuin nyt"	"nousevat hitaammin kuin nyt"	"pysyvät nykyisellä tasolla"	"laskevat hieman"	"ei osaa sanoa"	Arvioitu hintojen- muutos, %
1997 / 6	12,8	32,6	9,6	38,2	2,1	4,7	1,9
1997 / 7	12,1	30,3	8,0	40,3	3,9	5,5	1,7
1997 / 8	16,3	39,7	8,2	28,7	2,1	5,0	2,3
1997 / 9	14,5	37,8	8,6	32,2	1,7	5,0	2,1
1997 / 10	10,9	34,7	9,1	37,6	3,0	4,7	1,8
1997 / 11	11,0	35,8	10,1	35,2	3,0	4,8	1,9
1997 / 12	11,0	38,0	8,7	35,3	2,7	4,2	1,8
1998 / 1	10,1	42,6	8,7	31,5	2,4	4,7	2,0
1998 / 2	10,8	43,8	10,3	28,5	2,0	4,5	2,1
1998 / 3	9,0	40,2	10,2	33,8	2,7	4,1	1,8
1998 / 4	11,6	38,8	8,5	33,3	2,8	4,8	2,0
1998 / 5	9,4	38,3	9,2	34,1	3,3	5,5	1,8
1998 / 6	9,8	37,5	9,2	35,2	3,8	4,4	1,8
1998 / 7	8,8	38,0	8,1	36,6	3,6	4,8	1,7

■ Taulukko 7: Työttömyden kehitys

Paljoko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän "	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	0,4	7,3	39,6	49,7	1,3	1,7	-22,1
1997 / 7	0,8	9,2	44,1	42,9	1,1	1,9	-17,1
1997 / 8	0,5	8,9	43,0	45,7	0,7	1,2	-18,6
1997 / 9	0,5	6,5	38,7	51,3	1,0	1,9	-22,9
1997 / 10	0,2	6,7	36,8	53,6	1,0	1,6	-24,3
1997 / 11	0,6	6,9	35,3	54,4	1,1	1,7	-24,3
1997 / 12	0,7	7,5	33,3	53,5	2,1	2,7	-24,4
1998 / 1	0,5	8,8	33,7	53,9	1,1	1,9	-23,1
1998 / 2	0,8	6,5	33,9	55,6	1,0	2,1	-24,8
1998 / 3	0,5	6,4	30,6	59,0	1,8	1,7	-27,7
1998 / 4	0,4	7,5	31,6	57,5	1,3	1,8	-25,8
1998 / 5	0,5	7,9	33,6	55,2	1,3	1,5	-24,4
1998 / 6	0,4	8,0	35,7	53,1	1,0	1,8	-23,2
1998 / 7	0,4	7,3	32,6	56,6	1,1	2,0	-25,4

■ Taulukko 8: Ostamisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"ostaminen on edullista"	"ei kumpaakaan"	"ostaminen on epäedullista"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	43,0	23,0	20,1	13,9	22,8
1997 / 7	43,4	22,3	20,4	13,9	23,0
1997 / 8	40,5	22,6	23,0	13,8	17,5
1997 / 9	42,0	21,4	23,1	13,6	18,9
1997 / 10	43,6	22,7	21,0	12,7	22,6
1997 / 11	43,4	21,8	22,0	12,9	21,4
1997 / 12	40,7	22,2	23,3	13,8	17,3
1998 / 1	45,4	22,4	20,4	11,8	25,0
1998 / 2	41,2	23,8	21,7	13,2	19,5
1998 / 3	43,4	25,0	19,4	12,2	24,0
1998 / 4	41,8	24,8	20,2	13,3	21,6
1998 / 5	40,9	23,9	20,5	14,6	20,5
1998 / 6	44,1	23,7	20,6	11,6	23,6
1998 / 7	44,3	22,3	20,2	13,2	24,1

■ Taulukko 9: Rahankäytön vertailu

Paljoko rahaa käytätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän "	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	3,2	14,8	50,2	19,9	9,7	2,3	-9,1
1997 / 7	3,7	16,2	48,4	19,3	9,0	3,4	-6,8
1997 / 8	3,8	16,8	48,7	19,0	9,1	2,6	-6,4
1997 / 9	4,6	17,2	48,0	18,2	8,6	3,4	-4,5
1997 / 10	4,8	16,6	46,1	20,2	9,7	2,6	-6,7
1997 / 11	4,1	17,5	49,2	18,3	8,9	2,0	-5,2
1997 / 12	3,2	16,7	48,2	19,9	8,8	3,1	-7,1
1998 / 1	3,1	16,0	49,2	19,7	9,5	2,6	-8,3
1998 / 2	3,6	15,4	47,4	21,9	8,8	2,9	-8,5
1998 / 3	4,0	17,1	48,5	20,0	8,4	2,1	-5,9
1998 / 4	5,4	17,4	46,7	20,0	8,3	2,2	-4,2
1998 / 5	3,3	18,5	46,2	20,2	8,9	2,7	-6,4
1998 / 6	3,6	16,1	47,8	21,0	9,1	2,4	-8,0
1998 / 7	4,1	17,5	49,7	18,9	7,9	1,9	-4,5

■ Taulukko 10: Säästämisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen säästämiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	2,8	39,1	38,1	12,0	7,9	-8,7
1997 / 7	5,0	39,4	36,5	11,0	8,1	-4,6
1997 / 8	5,0	37,0	36,8	12,1	9,1	-7,0
1997 / 9	3,6	40,2	34,7	11,4	10,2	-5,0
1997 / 10	3,5	40,1	37,5	11,1	7,8	-6,3
1997 / 11	3,3	40,9	35,3	11,1	9,5	-5,0
1997 / 12	3,9	39,5	37,9	10,2	8,5	-5,5
1998 / 1	5,1	43,0	33,7	11,3	6,9	-1,6
1998 / 2	5,0	42,5	34,5	10,3	7,7	-1,4
1998 / 3	4,2	45,4	32,7	8,6	9,0	1,9
1998 / 4	4,4	43,1	32,7	11,1	8,7	-1,6
1998 / 5	4,4	44,9	32,0	10,8	8,0	0,1
1998 / 6	5,9	45,7	32,9	7,5	8,0	4,9
1998 / 7	5,2	47,5	28,6	8,3	10,5	6,4

■ Taulukko 11: Säästämismahdollisuudet

Pystytekö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin todennäk. kyllä"	"melko todennäk. kyllä"	"melko todennäk. ei"	"erittäin todennäk. ei"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	33,5	32,6	14,5	14,3	5,1	28,3
1997 / 7	32,8	31,2	15,0	14,3	6,7	26,6
1997 / 8	34,3	28,3	14,0	18,0	5,5	23,5
1997 / 9	34,9	30,4	16,1	13,8	4,9	28,3
1997 / 10	34,9	30,1	15,1	15,1	4,9	27,3
1997 / 11	32,2	29,8	17,2	15,5	5,3	23,0
1997 / 12	32,6	31,1	16,8	13,8	5,7	25,9
1998 / 1	31,0	33,6	16,1	13,6	5,5	26,1
1998 / 2	34,6	31,3	15,5	12,9	5,7	29,6
1998 / 3	34,8	31,3	15,3	14,3	4,3	28,6
1998 / 4	35,4	30,4	14,2	14,9	5,1	28,6
1998 / 5	32,7	32,4	13,5	15,6	5,8	26,5
1998 / 6	33,3	32,9	16,8	12,4	4,5	28,9
1998 / 7	35,1	29,6	14,7	13,8	6,7	28,7

■ Taulukko 11b: Säästämisen syyt

Mitä varten säästätte? Prosenttia säästäväistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"velan- hoito"	"asunto- etukäteinen"	"kesto- tavarat"	"loma"	"pahapäivä"	"vanhuus"	"muu syy"
1997 / 6	57,4	11,9	33,6	50,4	58,9	20,1	8,0
1997 / 7	54,3	10,5	31,5	46,6	59,9	24,0	8,2
1997 / 8	54,4	10,3	37,5	46,7	58,1	22,2	8,3
1997 / 9	56,8	11,1	34,7	45,3	56,9	21,0	7,6
1997 / 10	58,1	12,7	33,6	45,5	52,9	19,3	8,0
1997 / 11	58,9	11,9	33,2	45,3	58,5	23,2	6,6
1997 / 12	58,3	10,1	34,1	47,0	56,8	18,0	7,6
1998 / 1	52,8	10,6	35,5	48,9	61,3	25,6	8,3
1998 / 2	54,8	10,6	33,9	48,6	59,2	24,4	9,8
1998 / 3	55,4	11,6	35,2	50,7	57,0	23,1	7,8
1998 / 4	56,2	11,2	36,7	52,8	59,9	22,3	8,0
1998 / 5	57,0	12,8	32,7	51,4	58,8	20,6	7,9
1998 / 6	57,2	12,0	35,7	51,1	59,5	21,7	6,7
1998 / 7	53,3	12,5	35,6	49,9	62,6	23,5	6,6

■ Taulukko 11c: Säästöjen sijoitusmuodot

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"pankki- tili"	"asunto- osake"	"kiinteä omaisuus"	"arvo- paperit"	"loma- asunto"	"taide- ja arvoesineet"	"muu kohde"
1997 / 6	66,9	9,8	17,5	14,9	4,2	3,3	5,0
1997 / 7	69,3	7,2	16,5	15,7	3,8	2,8	4,2
1997 / 8	67,9	8,6	16,4	14,4	5,3	4,7	4,3
1997 / 9	66,4	8,7	14,1	13,9	3,9	3,4	3,8
1997 / 10	67,0	7,9	19,4	14,8	4,5	4,3	4,8
1997 / 11	68,7	9,2	15,7	18,1	4,3	4,8	3,7
1997 / 12	68,2	8,3	15,9	17,1	4,5	4,1	5,8
1998 / 1	70,0	6,4	16,5	15,6	5,7	2,6	4,2
1998 / 2	69,4	8,4	15,0	17,4	3,6	4,2	5,2
1998 / 3	68,5	9,1	16,3	18,2	5,0	3,9	4,1
1998 / 4	69,5	7,7	16,4	19,8	4,3	4,4	4,7
1998 / 5	67,7	9,4	16,7	20,0	3,4	2,7	4,0
1998 / 6	69,1	7,2	16,6	19,0	4,3	4,0	3,9
1998 / 7	70,5	6,8	16,2	21,9	3,9	3,7	2,6

■ Taulukko 12: Kotitalouden rahatilanne

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"säästämme paljon"	"säästämme hieman"	"tulot = menot"	"käytämme säästöjä"	"velkaan- numme"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	4,0	44,4	42,8	3,8	2,7	2,3	21,7
1997 / 7	4,5	44,5	41,1	3,7	2,8	3,3	22,2
1997 / 8	4,4	42,6	43,1	4,0	3,0	3,0	20,7
1997 / 9	3,8	43,0	44,4	3,5	2,6	2,8	21,0
1997 / 10	3,9	44,0	42,2	5,2	2,1	2,7	21,2
1997 / 11	4,0	41,7	44,7	4,2	2,6	2,7	20,1
1997 / 12	3,6	43,2	44,0	4,2	2,1	3,1	21,0
1998 / 1	5,2	46,0	39,9	3,2	2,6	3,1	24,0
1998 / 2	5,0	45,1	41,0	3,8	2,9	2,3	22,7
1998 / 3	4,8	46,0	41,0	3,4	2,2	2,5	23,9
1998 / 4	5,2	46,7	38,8	3,8	2,7	2,7	23,9
1998 / 5	4,6	43,5	42,0	3,9	2,9	3,0	21,4
1998 / 6	5,0	44,3	41,8	3,8	2,2	2,9	23,0
1998 / 7	5,2	46,6	38,7	2,9	2,5	4,0	24,5

■ Taulukko 13: Auton osto*

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdoli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1997 / 6	9,7	16,2	10,6	59,9	3,5	24 kk
1997 / 7	10,0	16,8	10,0	59,0	4,1	24 kk
1997 / 8	4,4	5,6	7,0	81,0	2,1	6 kk
1997 / 9	4,7	6,5	6,0	81,5	1,3	6 kk
1997 / 10	12,9	15,5	9,6	58,9	3,1	24 kk
1997 / 11	4,0	5,6	6,7	82,5	1,2	6 kk
1997 / 12	4,3	6,5	6,7	81,0	1,5	6 kk
1998 / 1	10,5	16,1	9,3	60,7	3,4	24 kk
1998 / 2	3,5	7,4	6,7	80,9	1,5	6 kk
1998 / 3	4,6	6,3	7,0	80,9	1,2	6 kk
1998 / 4	4,2	4,7	6,8	81,6	2,7	6 kk
1998 / 5	4,7	5,1	5,2	82,3	2,7	6 kk
1998 / 6	4,1	4,6	6,1	83,0	2,1	6 kk
1998 / 7	4,5	4,2	6,1	82,1	3,0	6 kk

*) Ks. sivu 14, Taustaa

■ Taulukko 13b: Uusi vai käytetty auto*

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"uusi, varmasti"	"uusi, mahd."	"käytetty, varmasti"	"käytetty, mahd."	"yhteensä"	Suunnittelu- jakso
1997 / 6	1,8	3,6	7,9	12,6	25,9	24 kk
1997 / 7	2,5	2,9	7,5	13,9	26,8	24 kk
1997 / 8	0,9	1,0	3,5	4,6	10,0	6 kk
1997 / 9	1,5	0,9	3,2	5,6	11,2	6 kk
1997 / 10	3,0	2,7	9,9	12,9	28,5	24 kk
1997 / 11	1,2	0,9	2,7	4,7	9,6	6 kk
1997 / 12	1,2	1,7	3,1	4,8	10,8	6 kk
1998 / 1	2,3	3,3	8,2	12,7	26,5	24 kk
1998 / 2	0,9	1,2	2,6	6,2	10,9	6 kk
1998 / 3	1,1	1,3	3,5	5,0	10,9	6 kk
1998 / 4	1,2	0,8	3,0	3,9	8,9	6 kk
1998 / 5	1,2	1,0	3,4	4,1	9,8	6 kk
1998 / 6	1,0	1,2	3,2	3,4	8,8	6 kk
1998 / 7	0,9	1,0	3,6	3,2	8,8	6 kk

■ Taulukko 14: Asunnon osto*

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdoli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1997 / 6	3,4	5,9	4,1	85,4	1,2	24 kk
1997 / 7	3,5	4,9	4,0	86,2	1,5	24 kk
1997 / 8	2,1	3,9	3,3	89,5	1,2	12 kk
1997 / 9	2,5	3,1	1,8	91,7	1,0	12 kk
1997 / 10	5,0	5,5	3,8	84,6	1,2	24 kk
1997 / 11	2,1	3,8	1,8	91,5	0,7	12 kk
1997 / 12	2,0	3,5	2,8	90,9	0,8	12 kk
1998 / 1	2,7	5,0	3,7	87,3	1,2	24 kk
1998 / 2	2,5	3,8	2,2	90,6	1,0	12 kk
1998 / 3	2,7	3,9	2,1	90,5	0,8	12 kk
1998 / 4	2,4	3,0	1,7	91,9	1,0	12 kk
1998 / 5	1,8	3,1	1,1	93,3	0,8	12 kk
1998 / 6	1,9	2,9	0,9	93,6	0,7	12 kk
1998 / 7	2,0	3,2	1,5	92,7	0,7	12 kk

■ Taulukko 15: Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Asunnon korjaus		Kodin sisustus		Loma-asunto	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 6	20,5	9,3	25,3	14,0	1,6	1,3
1997 / 7	16,0	7,7	20,6	13,8	1,3	1,6
1997 / 8	19,8	7,0	28,4	12,3	1,2	1,7
1997 / 9	16,5	9,2	23,9	15,3	0,9	1,3
1997 / 10	14,5	5,6	25,8	14,9	0,8	1,0
1997 / 11	17,4	9,8	24,8	15,4	1,4	1,2
1997 / 12	16,6	9,8	24,6	14,5	1,0	1,6
1998 / 1	16,6	8,1	22,1	14,1	1,1	1,4
1998 / 2	20,5	9,9	26,1	13,4	1,0	1,0
1998 / 3	21,0	11,4	27,7	15,3	1,5	1,3
1998 / 4	23,1	8,4	27,6	14,5	2,1	1,1
1998 / 5	22,2	7,0	24,8	13,2	1,4	1,3
1998 / 6	19,3	8,0	24,1	13,9	1,8	1,6
1998 / 7	17,1	7,1	26,7	14,1	1,1	1,1

*) Ks. sivu 14, Taustaa

■ Taulukko 15: Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Viihde-elektroniikka		Kodinkoneet		Harr. ja urh.välineet	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 6	11,7	11,6	11,6	10,9	10,6	6,2
1997 / 7	11,9	11,0	10,3	10,2	9,2	6,9
1997 / 8	13,0	9,8	11,4	10,0	10,8	4,6
1997 / 9	12,2	11,2	11,6	12,3	9,8	6,5
1997 / 10	12,3	12,8	10,8	10,8	10,6	6,8
1997 / 11	14,4	13,1	11,8	11,1	10,9	5,9
1997 / 12	16,1	12,4	11,6	9,7	11,9	7,2
1998 / 1	13,6	11,4	9,9	10,1	10,8	5,2
1998 / 2	12,6	11,7	11,2	9,4	10,3	5,9
1998 / 3	13,4	11,5	11,4	12,1	10,6	5,4
1998 / 4	12,8	11,4	11,6	10,8	10,8	6,0
1998 / 5	12,3	10,4	11,4	10,4	11,5	6,4
1998 / 6	11,0	13,9	10,3	11,9	9,6	6,2
1998 / 7	14,2	11,1	12,3	10,7	11,4	6,0

■ Taulukko 15: Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Kulkuväline (ei auto)		Kotimaan lomamatka		Ulkomaan lomamatka	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 6	7,6	4,8	43,7	13,2	25,7	9,6
1997 / 7	5,3	5,0	29,7	11,8	22,1	10,9
1997 / 8	5,1	3,1	23,0	11,6	19,5	9,8
1997 / 9	3,4	3,9	26,7	12,5	17,7	10,8
1997 / 10	4,4	3,7	28,7	12,9	18,8	11,0
1997 / 11	5,2	3,5	30,8	12,2	17,9	10,2
1997 / 12	6,0	4,6	31,4	16,7	21,0	11,4
1998 / 1	5,8	5,1	35,8	14,6	21,2	12,1
1998 / 2	9,1	5,6	39,5	15,0	22,7	10,4
1998 / 3	9,1	6,2	43,6	15,3	22,9	12,2
1998 / 4	10,9	6,4	43,6	13,2	25,6	10,9
1998 / 5	8,8	5,8	46,2	14,3	25,8	10,9
1998 / 6	6,1	5,4	41,9	14,6	24,8	11,1
1998 / 7	5,5	4,3	34,3	11,5	23,6	12,2

■ Taulukko 16: Lainanoton edullisuus

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 6	11,3	55,9	16,2	5,6	11,0	25,5
1997 / 7	11,8	53,9	17,3	6,2	10,8	23,9
1997 / 8	10,9	52,1	19,0	6,5	11,4	20,9
1997 / 9	7,5	56,5	20,4	4,8	10,8	20,8
1997 / 10	8,1	55,4	20,4	5,9	10,3	19,7
1997 / 11	7,2	56,9	20,1	4,7	11,1	20,9
1997 / 12	8,7	53,3	21,0	5,4	11,5	19,4
1998 / 1	8,5	56,0	18,6	5,5	11,3	21,7
1998 / 2	8,7	54,0	20,5	5,4	11,4	20,1
1998 / 3	10,1	59,4	14,8	4,9	10,7	27,5
1998 / 4	9,6	58,0	16,8	5,1	10,4	25,1
1998 / 5	10,2	58,3	14,9	5,0	11,6	26,9
1998 / 6	10,0	60,3	15,5	5,0	9,2	27,4
1998 / 7	11,5	59,1	14,0	4,4	10,9	29,7

■ Taulukko 17: Lainanottoaikeet

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdol- lisesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"
1997 / 6	4,1	8,3	5,9	78,9	2,8
1997 / 7	4,8	7,1	5,9	79,0	3,2
1997 / 8	4,5	8,0	5,4	79,6	2,4
1997 / 9	4,2	7,3	4,2	81,0	3,2
1997 / 10	5,8	8,6	5,5	77,2	2,9
1997 / 11	3,8	6,8	5,7	81,1	2,5
1997 / 12	3,9	7,7	5,1	80,3	3,0
1998 / 1	4,3	7,4	7,2	77,6	3,6
1998 / 2	4,2	7,1	6,4	79,5	2,7
1998 / 3	5,1	8,2	5,9	78,2	2,6
1998 / 4	5,0	8,6	5,5	76,8	4,1
1998 / 5	5,0	9,2	5,7	77,3	2,7
1998 / 6	4,6	8,3	5,5	78,5	3,0
1998 / 7	4,6	8,9	5,0	78,1	3,4

■ Taulukko 18: Lainojen käyttötarkoitukset

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

Haastattelu- ajankohta	"asunto- osake"	"kiinteää omaisuus"	"opinnot "	"kesto- tavarat"	"arvo- paperit"	"muu syy"
1997 / 6	21,1	23,0	13,7	31,4	0,0	26,0
1997 / 7	13,2	22,8	16,9	27,5	0,5	27,0
1997 / 8	16,8	23,6	15,4	23,6	0,5	24,5
1997 / 9	17,8	23,6	15,4	27,9	1,0	22,6
1997 / 10	19,1	25,0	10,9	30,0	0,9	24,1
1997 / 11	23,2	21,4	14,9	31,0	0,0	17,3
1997 / 12	22,0	23,7	16,1	27,4	2,2	23,1
1998 / 1	13,9	24,1	17,6	33,7	0,0	25,7
1998 / 2	23,0	21,3	13,5	29,8	0,0	25,8
1998 / 3	20,8	22,8	14,3	25,5	0,8	26,3
1998 / 4	17,1	23,7	11,4	34,6	1,3	26,8
1998 / 5	16,2	18,3	11,9	37,9	1,3	26,4
1998 / 6	16,3	20,2	15,8	38,4	1,0	22,2
1998 / 7	15,2	15,7	13,8	35,9	0,0	28,1

■ Taulukko 19: Kuluttajien luottamusindikaattori ja sen komponentit

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo.

Haastattelu- ajankohta	Oma talous, mennyt vuosi	Oma talous, tuleva vuosi	Suomen talous, mennyt vuosi	Suomen talous, tuleva vuosi	Kestotava- roiden osto- edullisuus	Kuluttajien luottamus- indikaattori
1997 / 6	4,9	6,9	24,9	20,1	22,8	15,9
1997 / 7	4,6	5,5	26,0	18,1	23,0	15,4
1997 / 8	3,0	6,0	20,4	16,4	17,5	12,7
1997 / 9	3,9	8,2	26,0	18,7	18,9	15,1
1997 / 10	3,5	9,2	25,2	18,6	22,6	15,8
1997 / 11	4,7	7,1	23,9	16,9	21,4	14,8
1997 / 12	4,2	8,5	23,7	17,2	17,3	14,2
1998 / 1	3,1	7,7	24,4	16,5	25,0	15,3
1998 / 2	2,9	7,9	22,6	14,7	19,5	13,5
1998 / 3	6,0	8,4	24,6	16,9	24,0	16,0
1998 / 4	4,2	9,1	24,9	16,3	21,6	15,2
1998 / 5	5,0	8,3	25,9	16,4	20,5	15,2
1998 / 6	6,4	9,6	23,6	15,1	23,6	15,7
1998 / 7	5,5	8,5	28,3	18,1	24,1	16,9

Taustaa

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot kerätään joka kuukausi.

Tiedot kerätään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastatteluilla. Otoskoko oli heinäkuussa 1 968 henkilöä. Vastauksia saatiin 1 611, joten tutkimuksen kato oli 18,1 prosenttia. Tutkimusalueena on koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinlänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat alusta lähtien olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Ti-

lastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia Tilastokeskuksen tutkimuksen tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Huhtikuusta 1998 lähtien auton ja asunnon hankintaa koskevat kysymykset on muutettu. Lyhyemmän suunnittelujakson (6 ja 12 kk) kysymykset esitetään haastattelussa joka kuukausi tarkennuksena pitemmän suunnittelujakson (24 kk) kysymyksille näiden jälkeen. Vain lyhyemmän suunnittelujakson tiedot julkaistaan jatkossa taulukoissa 13, 13b ja 14. Muutoksella saattaa olla vaikutusta vastausjakaumiin, joten auton ja asunnon hankinnan uudet ja vanhat jakaumat eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Tämän julkaisun tiedot perustuvat tutkimuksen perusaineistoon. Luvut ovat (kuviota 6 lukuunottamatta) kausitasoittamattomia.

Saldoluku

Eräissä taulukoissa ja kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: ”Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen?” Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon *prosenttiosuus* kerrotaan sen *painokertoimella*. Tulojen summana saadaan *saldoluku*. Esimerkkinä taulukko 4, sivu 7: **Suomen talous, tuleva vuosi** (helmikuu 1998).

Vastaus	%-osuus	Painokerroin	Tulo
paljon parempi	1,0	1	1,0
hieman parempi	39,6	0,5	19,8
samanlainen	43,4	0	0
hieman huonompi	10,8	-0,5	-5,4
paljon huonompi	0,7	-1	-0,7
ei osaa sanoa	4,5	0	0
Yhteensä	100		+14,7 = Saldoluku

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan seuraavien kysymysten saldoluista:

- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten
- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten

- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen?

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (-100, 100).

Tutkimusviikot ovat olleet seuraavat:

VUOSI 1997: kesäkuu: viikko 25, heinäkuu: viikko 30, elokuu: viikko 34, syyskuu: viikko 39, lokakuu: viikko 43, marraskuu: viikko 47, joulukuu: viikko 51

VUOSI 1998: tammikuu: viikko 4, helmikuu: viikko 8, maaliskuu: viikko 12, huhtikuu: viikko 17, toukokuu: viikko 21, kesäkuu: viikko 26, heinäkuu: viikko 30

Sanasto

- aika
- alemmat
- arvioitu hintojen muutos
- arvopaperit
- asunto-osake
- asuntoon etukäteen
- asuntoremontti
- edullinen
- ehkä
- ei
- ei kumpaakaan
- ei osaa sanoa
- enemmän
- epäedullinen
- erittäin
- haastatteluajankohta
- harrastus- ja urheiluvälineet
- hieman
- hieman enemmän / vähemmän
- hieman parempi / huonompi
- huono
- huonompi
- hyvä
- inflaatioarvio/-ennuste
- kestotavarat
- kestotavaroiden ostoedullisuus
- kiinteä omaisuus
- kodin sisustus
- kodinkoneet
- korkeammat
- kotimaan loma
- kulkuväline (ei auto)
- kuluttajahinnat
- kuluttajahintaindeksi (KHI)
- kuukautta
- kyllä
- käytetty
- käytämme säästöjä
- laskevat hieman
- loma
- loma-asunto
- luultavasti ei
- mahdollisesti
- melko huono
- melko hyvä
- melko paljon
- melko todennäköisesti
- mennyt vuosi
- muu kohde
- muu syy
- nousevat hitaammin
- nousevat nopeammin
- nousevat samaa vauhtia
- oma talous
- opinnot
- ostaminen on edullista
- ostaminen on epäedullista
- pahapäivä
- paljon
- paljon enemmän / vähemmän
- paljon parempi / huonompi
- pankkitili
- parempi
- pysyvät nykyisellä tasolla
- saldoluku
- samanlainen
- Suomen talous
- suunnittelujakso
- säästämme
- taide- ja arvoesineet
- todennäköisesti
- tuleva vuosi
- tulot = menot
- ulkomaan loma
- uusi
- vanhuus
- varmast
- velanhoito
- velkaannumme
- viihde-elektronikka
- vuosimuutos
- vähemmän
- yhteensä
- yhtä korkeat
- yhtä paljon

Ordlista

- tid
- lägre
- estimerad konsumentprisutveckling
- värdepapper
- bostadsaktie
- förhandssparande för bostad
- bostadsreparation
- fördelaktigt
- kanske
- nej
- ingendera
- kan inte säga
- mera
- ofördelaktigt
- mycket, extra
- undersökningstillfälle
- hobby och sportartiklar
- något
- lite mera / mindre
- något bättre / sämre
- dålig
- sämre
- bra
- estimerad/förväntad inflation
- kapitalvaror
- fördelaktigt att köpa kapitalvaror nu
- fast egendom
- heminredning
- hushållsmaskiner
- högre
- fritidsresa i hemlandet
- annat fortskaffningsmedel än bil
- konsumentpriser
- konsumentprisindex (KPI)
- månader
- ja
- begagnad
- vi utnyttjar sparade medel
- sjunker något
- fritid
- fritidsbostad
- troligtvis inte
- eventuellt
- ganska dålig
- ganska bra
- ganska mycket
- ganska sannolikt
- jämfört med för 12 månader sedan
- annat alternativ
- annat ändamål
- stiger långsammare
- stiger snabbare
- stiger i samma takt
- hushållets ekonomiska situation
- studier
- fördelaktigt at köpa
- ofördelaktigt at köpa
- sämre tider
- mycket
- mycket mera / mindre
- mycket bättre / sämre
- bankkonto
- bättre
- hålls på nuvarande nivå
- netttotal
- likadan
- ekonomiska situationen i Finland
- planeringsperiod
- vi sparar
- konst- och värdeföremål
- sannoligt
- de närmaste 12 månaderna
- pengarna räcker nätt och jämt
- fritidsresor utomlands
- ny
- ålderdomen
- säkert
- för skötsel av lån
- vi skuldsätter
- hemelektronik
- förändring på årsnivå
- mindre
- summa
- på samma nivå
- lika mycket

Vocabulary

- time
- lower
- estimated development of consumer prices
- securities
- a flat
- for the flat in advance
- home improvements
- favourable
- possibly
- no
- neither ... nor ...
- don't know
- more
- unfavourable
- very
- time of survey
- hobby and sports equipments
- a little
- a little more / less
- a little better / worse
- bad
- worse
- good
- estimated/expected inflation
- capital goods
- favourable to buy capital goods now
- real estate
- home furnishing
- home electronics
- higher
- leisure time travel in Finland
- vehicle other than a car
- consumer prices
- consumer price index (CPI)
- months
- yes
- used
- we have to draw on our savings
- fall slightly
- holiday
- holiday home
- probably not
- possibly
- rather an unfavourable
- quite a good
- quite a bit
- fairly likely
- now compared with 12 months ago
- other form
- other purpose
- increase at a slower rate
- more rapid increase
- increase at the same rate
- the financial situation of the household
- studies
- right time to buy
- wrong time to buy
- bad days
- much, a lot
- much more / less
- a lot better / worse
- bank account
- better
- stay about the same
- characteristic value
- stay / stayed the same
- the economic situation in Finland
- period of planning
- we are saving
- arts and valuables
- likely
- during the next 12 months
- we make ends meet on our income
- leisure time travels abroad
- new
- old age
- sure
- for interest and payments of older debts
- we are running into debt
- entertainment electronics
- year-on-year change
- less
- sum
- about the same
- about the same

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 1998:18
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Pertti Kangassalo
(09) 1734 3598
Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349